

11.3.2014

Ala-Koitaajoen virtaaman muutosten kalataloudellisten vaikutusten seuranta- ja tutkimusohjelma

Korkeimman hallinto-oikeuden 29.1.2013 Pamilon voimalaitokselle antaman päätöksen (29.1.2013, Diaarinumero 1608/1/11) mukaan lupaehdot on tarkistettava ja sitä koskevaan hakemukseen on liitettävä riittäviin tutkimuksiin ja seurantoihin perustuva selvitys:

- Eri juoksutusvaihtoehtojen merkityksestä Ala-Koitaajoen kalakannalle
- Järvilohen poikastuotannolle
- Järvilohen kannan ylläpidolle
- Taloudellisista vaikutuksista energian tuotannolle

Ala-Koitaajoen osalta vähimmäisjuoksutuksen lisäämisen vaikutusten seuranta on tehtävä yhteistyössä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa.

1. JÄRVILOHI-ISTUTUKSET

- Järvilohi-istutuksilla tarkoitetaan seurannassa käytettävää poikastuotantomateriaalia. RKTL tuottaa materiaalin.
- Istutuksiin käytetään seuraavia ikäluokkia: hedelmöitetty mäti, vastakuoriutuneet poikaset, 1-v järvilohet, 2-v. järvilohet, emokalat.
- Istutuspaikat, -ajankohdat ja poikasmäärät ikäluokittain ratkaistaan RKTL:n toimesta tai heldän kanssaan sopien
- ELY-keskus rahoittaa, kalatalousmaksujen käyttösuunnitelmissa määrätyissä puitteissa, veloitteiden kautta merkittävän osan materiaalista. Mahdollisista muista kustannuksista sovitaan erikseen mm. Vattenfall Oy:n ja RKTL:n välisessä sopimuksessa. Kustannuksia voi syntyä mm. poikasten kuljetuksista ja levittämisestä koskialueille.

2. LISÄVIRTAAMAN VAIKUTUS POIKASTUOTANTOALUEIDEN MÄÄRÄÄN JA LAATUUN

- Vattenfall Oy teettää uuden virtaamamallinnuksen, josta käy ilmi mm. koski- ja virta-alueiden pinta-alamuutokset ja virtausnopeuksien muutokset verrattuna 2 m³/s tilanteeseen.
- Tietoa poikastuotantoalueiden määrästä ja laadusta muuttuneissa olosuhteissa saadaan myös ELY-keskuksen kunnostussuunnittelun ja RKTL:n kenttätöiden yhteydessä.
- Kaikki kertyvä tieto käytetään hyväksi johtopäätösten tekemisessä.
- Selvitetään myös mahdollisuutta käyttää RKTL:n kalojen populaatiomallia osana kannan ylläpitoon liittyvää veloitetta (Vattenfall Oy).

3. KALASTOTIETOJEN KOKOAMINEN JA SELVITTÄMINEN

- Koskialueilla seurataan pienpoikasten määrä sähkökoekalastuksilla vuosittain. Vertailutietona käytetään mm. RKT:n Ala-Koita-joen seurantatuloksia aiemmilta vuosilta.
- Suvantoalueilla tehdään koeverkkokalastuksia vuosina 2013 ja 2017, joiden avulla saadaan yleiskuva koko kalastosta
- Vaelluspoikasten määrän seuranta Ala-Koita-joessa.
- Emokalajien ja smolttien kiinniotot ja siirrot.
- Kustannukset muodostuvat etenkin kenttätöistä (henkilöstö, välineistö, matkakulut, tulosten käsittely ja analysointi). Osa toimenpiteistä toteutetaan ja rahoitetaan Vattenfall Oy:n ja RKT:n erillisen sopimuksen mukaisesti.

4. TULOSTEN KOKOAMINEN JA JOHTOPÄÄTÖKSET

- Ohjelman toteuttamisen perusteella saatujen seuranta- ja tutkimustulosten kasaaminen
- Johtopäätösten tekeminen tulosten perusteella
- Uuden lupahakemuksen tekeminen
- Selvitetään mahdollisuutta tehdä monitavoitearviointi erilaisten järvilohen säilyttämismuutosten tarkastelemiseksi.

5. MUUT TEHTÄVÄT

- Vattenfall OY tekee tarvittavat selvitykset eri juoksutusvaihtoehtojen merkityksestä energiantuotantoon.
- ELYn toimesta tehdään hankkeen aikana kunnostuksia, jotka tukevat muita toimenpiteitä.

Seurantaohjelmaa voidaan tarkentaa projektin edetessä osapuolten yhteisellä päätöksellä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus arvioi, että tämä ohjelma kattaa sen seuranta- ja tutkimusvelvoitteen, jonka Korkein hallinto-oikeus päätöksellään määräsi Vattenfallin toteutettavaksi.

Veli-Matti Kaijomaa
Kalatalouspäällikkö
Pohjois-Karjalan ELY-keskus